

DOELENBOOM PROVINCIE Utrecht

BEGRIPPENKADER

Toelichting

In dit document beschrijven we een belangrijke aspecten van de doelenboom. Het betreffen:

- a. de functie van een doelenboom
- b. eisen aan een doelenboom
- c. het type doelen
- d. de relatie tussen doelen en indicatoren

A. Functie doelenboom

- De doelenboom is een **ordenend instrument** dat een duidelijke relatie legt tussen de inhoudelijke doelen van de provincie en de middelen (personeel en financiën) die de provincie aan dat doel wil besteden.
- De doelenboom biedt **een robuuste structuur** aan voor zowel de begroting, de kadernota als de financiële huishouding van de provincie (denk aan projectnummers e.d.).
- De doelenboom beslaat **alle provinciale activiteiten**, al dan niet benoemd in een coalitieakkoord. Dus naast specifieke wensen van coalitie bevat de doelenboom ook de kerntaken van de provincie.
- Wijziging van de doelenboom is het best te doen **gelijktijdig** met het opstellen van een nieuw coalitieakkoord (dus in principe eens in de vier jaar).
- De structuur tussentijds wijzigen of regelmatig **aanpassingen** aan de doelenboom doen, zijn om deze reden minder wenselijk (elke aanpassing heeft (vergaande) consequenties voor de organisatie in brede zin omdat de financiële administratie aan de doelenboom gekoppeld is).
- Naast programmatische doelen zijn er doelen op een **hoger abstractieniveau**, te weten circulariteit, sociale agenda, inclusiviteit en brede welvaart. Deze doelen dienen nog geadresseerd te worden. Zie hiervoor apart document (BREDE THEMA'S).

B. Eisen aan de doelenboom

- De doelenboom is robuust en overzichtelijk (dus per programma een beperkt aantal Beleidsdoel = Ambitie: geformuleerd als een situatie die versterkt moet worden/behouden moet blijven (komende 8-10 jaar).
- doelstellingen) en bij voorkeur evenwichtig (ongeveer gelijk aantal doelen).
- De doelen dienen op een uniforme manier geformuleerd te zijn.
- De doelen zijn kort, duidelijk en krachtig omschreven.
- De doelen en het aantal doelen worden mede bepaald door het beschikbare budget.
- Meerjarendoel = Outcome: strategisch van aard, altijd een ER-doel (beter, sterker, meer, etc), bevat een duidelijk omschreven onderwerp, schetst een situatie.
- Elk doel moet in enkele zinnen kunnen worden toegelicht. Waarom is deze doelstelling belangrijk voor de provincie? Hoe sluit deze aan op het Coalitieakkoord dan wel de kerntaken van de provincie?

C. Type doelen

Hieronder definiëren we de verschillende doelen en geven we aan op welke wijze het doel geformuleerd moet worden.

Doel	Omschrijving	Periode	Formulering
Programmadoel	Het programmadoel betreft feitelijk een missie-achtig doel waar de organisatie op lange termijn naar streeft.	> 10 jaar	Sluit aan bij missie van de provincie.
Beleidsdoel	Een beleidsdoel beschrijft een situatie die we in de komende 8-10 jaar willen bereiken (en/of handhaven).	8-10 jaar	Een beleidsdoel wordt geformuleerd als een eindsituatie (SOLL). Het bevat altijd een werkwoord (vaak 'is' of 'zijn').
Meerjarendoel (outcome)	Feitelijk betreft het hier een strategische doelstelling, die in een periode van 4-5 jaar gerealiseerd kan worden.	4-5 jaar	Een meerjarendoel wordt geformuleerd als een 'ER' doel, dus beter, meer, krachtiger, sterker, e.d. Er wordt een duidelijk onderwerp genoemd dat beter, sterker, krachtiger e.d. gemaakt kan worden.

D. Relatie doelen en indicatoren

- Om te beoordelen of een doel gehaald is wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van indicatoren
- Een indicator is in de meeste gevallen slechts functioneel als er een SMART doelstelling is geformuleerd.
- De provincie hanteert input, output en outcome indicatoren.
- **Output** wordt jaarlijks geformuleerd, de provincie is in staat om het betreffende resultaat eigenstandig te realiseren (bijzondere externe omstandigheden daargelaten) en kan SMART geformuleerd worden.
- **Outcome** bestrijkt vaak meerdere jaren, kan lastiger SMART geformuleerd worden en de provincie heeft slecht beperkt invloed op de resultaten. In doelenboom betreft het de meerjarendoelstellingen.

Onderstaand voorbeeld is gebaseerd op een oude situatie, maar geeft de relatie tussen input-output-outcome-impact duidelijk weer.

